No. 24. 1842.

VLISSINGSCHE COURANT.

Vrijdag 25 Februarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20. Februarij. Men meldt uit Koppenhage: IJverig zet men den strijd tegen de pers voort; sedert eenige dagen kwam de *Corsar* in het geheel niet uit, daar dit blad iedere keer in beslag werd genomen; verscheidene andere bladen ondergingen hetzelfde lot, of werden in staat van beschuldiging gesteld. De bekende artillerie-kapitein *Tscherning* werd voor eenige dagen, wegens een artikel over de militaire akademie, gearresteerd en uit de dienst ontslagen. *Orla Lehman* is nog altijd de held van den dag; een aantal jonge dames heeft zich vereenigd om voor hem een tapijt te borduren; met kussens voor zijnen gewonden voet is hij rijkelijk voorzien, en men eet tegenwoordig *Orla Lehmans*-koekjes, drinkt *Orla Lehmans*-chocolade, enz. De onderzoekingen der policie over de kleine woelingen zijn nog niet afgeloopen.

— In Ruslands hoofdstad, St. Petersburg, wordt ongetwijfeld de meeste brandewijn gedronken. Het debiet van dezen drank is er, even als in alle Russische steden, verpacht, en de pachtsom bedraagt jaarlijks zeven millioenen roebels. Gewoonlijk onderneemt een rijk koopman deze pacht, en houdt, alleenlijk om het insmokkelen van brandewijn in St. Petersburg te keeren, een klein legertje van 2000 man in zijne soldij. Aan jaarwedden betaalt hij 1,200,000 roebels; het vervoer van den brandewijn, alleen door de straten van St. Petersburg uit de magazijnen naar de wijnhuizen, kost hem 200.000 roebels, en aan kurken, lak en étiquettes betaalt hij 70,000 roebels.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20. Februarij. Men verneemt, dat de hertogen van *Nemours* en *van Aumale* zich met de lente naar Algiers zullen begeven, om den veldtogt tegen de Arabieren bij te wonen en lauweren voor de toekomst te plukken.

— De Chinezen snijden zich de buik open, als zij zich van het leven willen berooven. Dit gebruik heeft bijgeval gevonden te Belleij. Een grondeigenaar aldaar, *Maguin* genaamd, die zich aan dronkenschap had overgegeven, heeft niet langer tot ergenis van zijne huisvrouw willen leven, en het Chinesche gebruik ingevoerd.

BELGIE.

BRUSSEL, den 21. Februarij. De wet tot goedkeuring van den aankoop der *British Queen* en het regelen der aan dit schip te geven bestemming, is bij de Afgevaardigden aangenomen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 20. Februarij. De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich in de afgeloopene week bezig gehouden met het onderzoek der ontwerpen van wet, nopens de pensioenen, de conflicten, alsmede met de behandeling van het ontwerp, houdende het nieuwe reglement van orde voor de kamer. — De commissie der Kamer, die met de vervaardiging van dat ontwerp belast is, heeft heden eene bijeenkomst gehouden, om de raadplegingen der afdeelingen, over bedoeld ontwerp, in overweging te nemen. — In den loop der week zal het ontwerp van wet, betrekkelijk het notariaat, in overweging worden genomen. — Men ziet weldra de aanbieding te gemoet van het ontwerp, ten aanzien der hypothecaire inschrijvingen en der voordragten, uitmakende het tweede en derde boek van het wetboek op het strafregt.

— De minnaars van kunst en zeldzaamheden beijveren zich thans alhier eene soort van kabinet te bezigtigen, dat in de daad de bewondering van allen, die het aanschouwd hebben, gaande maakt. Waarlijk is het *multa in minimo* in hetgeen de vervaardiger van al de voorwerpen van dat kabinet, de heer *de Beersky*, ten toon spreidt. Men verbeelde zich b. v. een notendop, waarin een gansch koffijhuis is bevat, waarin zelfs de keurigste schilderijen aan den wand, en de glaasjes op de tafeltjes niet ontbreken, en waarin men de billardspelers door een onzigtbaar mechanismus ziet spelen. Men stelle zich verder voor, eene dames-necessaire, met al de daartoe behoorende voorwerpen, in eene halve notenschil, een Hollandsche windmolen in eene amandelschil; eene stoomboot in eenen oranje-appel, al welke voorwerpen derzelver functiën verrigten, daar tot het minste rad in behoorlijke evenredigheid op deszelfs plaats is; alle bestanddeelen zijn niet gewerkt van de eigen stoffe, waaruit zij gewoonlijk bestaan. Men is verbaasd over de mate van geduld en standvastigheid, die er in geslaagd zijn om deze voorwerpen te vervaardigen zoodat zij volkomen in beweging kunnen gebragt worden maar inzonderheid is dit het geval aangaande eenen automaat op de kleinste schaal als welligt ooit vervaardigd is en waardoor een gewigtig vraagstuk van werktuigkunst, waarvan men vaak te vergeefs op groote schaal de oplossing beproeft heeft, is beantwoord. De automaat teekent de voorwerpen, die men hem vraagt en maakt optellingen tot de hoogste getalen, sneller dan de beste rekenmeester het zou kunnen doen.

Al deze wonderen van menschelijk geduld en standvastigheid zijn in een smaakvol versierd vertrek in den nieuwen Doelen alhier ten toon gesteld en worden dagelijks door de aanzienlijkste personen bezocht.

— Men schrijft uit Woerden van den 21 Februarij, dat aldaar in het tuchthuis dien morgen is overleden, de beruchte *Constant Polari*, geboren te Wick, in Italië, den 10. Mei 1780. en befaamd door zijnen diefstal van de juweelen onzer tegenwoordige Koningin, toenmaals Prinses van *Oranje*. Na eene achtjarige tucht, welke hij ingevolge zijn vonnis van twaalf jaren confinement en publieke tentoonstelling dato 8 Maart 1834, in de strafgevangenis te Woerden doorbragt, bezweek hij eindelijk, na nog voor weinige weken des Konings genade tot zijn ontslag, ofschoon te laat, ingeroepen te hebben, in de hoop van nog voor zijnen dood zijne eenige dochter te mogen zien. De armoede en het gebrek, welke hij in vorigen levenstand nooit leerde kennen, ondermijnden reeds voor eenen langen tijd, gelijk dit bij allen onmisbaar het geval is, die vroeger een beter levenslot te beurt vielen en den kommer en het verdriet niet konden verzetten, zijne krachten en sloopten schier onzigtbaar het gebouw zijns aanzijns, tot dat eene klierziekte hem op het ziekbed wierp van hetwelk hij niet meer verrees.

Gedurende zijn leven tot de zoogenaamde vrijdenkers en loocheuaars van het Christendom behoord hebbende, scheen hij ook dat gevoelen tot aan zijnen dood getrouw te willen blijven; maar een bezoek van den Weleerwaarden heer *van den Burgh*, pastoor te Woerden, was voldoende om hem te bekeeren, zoo dat hij, na als een geloovig R. Katholijk al de genademiddelen der Kerk van Rome ontvangen te hebben, ook als zoodanig is gestorven, en tot aan zijnen laatsten snik het gestaafd heeft, gelijk dit ook door zijne armoede en het ontbeeren van alle verkwikking is bevestigd geworden, dat niemand dan hij aan de vroeger zoo gerucht gemaakt hebbende diefstal schuldig of medepligtig was.

ZWOLLE, den 18. Februarij. Gisteren avond, had er in de nabijheid dezer stad weder eene gebeurtenis plaats die, zonder eene bijzonder toevallige omstandigheid, een even noodlottig gevolg had kunnen hebben als wij voor ruim een maand te betreuren hebben gehad. Toen de diligence, van Amsterdam komende, over de brug der Willemsvaart reed, storte deze in, terwijl nog de achterwielen op dezelve waren; zoodat zonder twijfel de wagen even als bij het vorige gelijke geval, ruggelings in het water zoude zijn geraakt indien niet een der paarden, hetwelk van de vorige keer eenen schrik voor alle bruggen had behouden, met zulk een vaart het rijtuig had voortgetrokken, dat hetzelve daardoor op den vasten grond is gekomen.

— Men meldt uit Tilburg, dd. 19. Februarij. Gisteren heeft een treffend ongeluk alhier plaats gehad; zekere daglooner bezig zijnde eenen boom te rooijen, en zijne vrouw met welke hij slechts veertien dagen was gehuwd bij zich hebbende om de spaanders op te rapen, heeft het ongeluk den boom, dien zij zag vallen en ontloopen wilde op het hoofd en schouder te krijgen, waardoor zij zoodanig is gekwetst geworden, dat zij onmiddelijk aan de gevolgen is overleden.

GRONINGEN, den 19 Febr. Wij vernemen van den drukker en uitgever dezes, dat hij gedagvaard is, om te verschijnen en heden morgen dien ten gevolge verschenen is, voor den Regter Commissaris bij de Arrondissements-Regtbank alhier, ten einde inlichting te geven omtrent de feiten en omstandigheden, welke hem daar zouden worden voorgehouden, en welke feiten en omstandigheden betrekking hadden op een artikel voorkomende in de *Tolk der Vryheid* van den 9 December 1841 getiteld: WILLEM I. — Wij zien nadere bijzonderheden deswege te gemoet. (*V. vr.*)

— In de Kalsstrasse, te Londen, zijn dezer dagen 5 bouwvallige huizen ingestort, en de bewoners onder de puin begraven. Twee hunner zijn verpletterd, de anderen slechts gewond.

VLISSINGEN, den 24. Februarij. Uit 's Hage wordt aan de *Arnh. Courant* geschreven, dat aldaar in sommige kringen een adres aan Z. M. circuleert, de strekking hebbende, om aan te dringen op de vorming van een *eenstemmig* ministerie van *hervorming* en *bezuiniging* in de gansche huishouding van staat en *ter vestiging van eenen meer regtstreekschen invloed der natie op de behartiging harer belangen.* — Schier algemeen moet de inhoud van dat stuk bijval hebben gevonden; en, hoezeer het getal onafhankelijke lieden uit den aard der zaak, in eene residentie-stad, niet zoo aanmerkelijk kan wezen, als in alle andere steden des rijks, moet zich echter eene grootere menigte ingezetenen ter onderteekening hebben bereid verklaard, dan welligt verwacht konde worden. — Velen intusschen hebben gemeend, vooralsnog te moeten afwachten de voordragt der nieuwe wet op het *stem-* en *kiesregt* in de steden en op het platte land, welke volgens artikel 6 der grondwet gevorderd wordt en met gespannen verwachting wordt te gemoet gezien. — Zij meenen te mogen vertrouwen, dat, wanneer men, bij die verordening, aan de natie dien meer geregelden en meer regtstreekschen invloed mogt verzekeren op de zamenstelling de volksvertegenwoordiging, waarop zij, volgens de grondwet, regt, en waarbij zij het meeste belang heeft, van zelf de gelegenheid zal geboren worden, om tot de verwezenlijking van wenschen en verlangens mede te werken, die tot nu toe steeds zijn in den wind geslagen. — Men verzekert, dat dan ook om die reden, de onderteekening van het bedoelde adres, vooralsnog, is in beraad gebleven en uitgesteld. — Intusschen is het stuk zelf te belangrijk, om niet reeds nu te worden openbaar gemaakt, en wij deelen hieronder het adres in deszelfs geheel mede.

SIRE!

Toen, in 1830, de Belgische geest van weerstand tot dadelijkheden oversloeg, die, niet tijdig en krachtig tegengegaan, weldra eene volslagen omwenteling deden ontstaan, — toen was het de Nederlandsche natie, die, met ter zijde stelling van alle bezwaren, wegens het verledene, als een eenig man opstond, ter handhaving der gevestigde orde en ter ondersteuning van het gezag en van de waardigheid van Uwer Majesteits vorstelijk stamhuis.

Toen, in 1831, de weg der onderhandeling alle uitzigt op eenen redelijken vrede scheen uit te sluiten, was het de Nederlandsche legermagt, — de kern des volks, — die, ondersteund door tallooze offers, op het altaar des vaderlands gebragt, met geestdrift de strijdbanier volgde, onder het onmiskenbaar en hooggeschat beheer Uwer Majesteit opgestoken.

Toen vreemde tusschenkomst de zegevierende natie te leur stelde in hare verwachting, van door het gestorte bloed en de gebragte offers eenen duurzamen vrede te zullen vestigen, — toen hoopte en vertrouwde zij althans, dat hare betoonde ondersteuning, met beleid, als middel zou worden aangewend, om, zoo al geene voordeelen te verzekeren, immers zeker nadeelen te keeren.

Toen daarop, in November 1831, een verdrag werd van de hand gewezen, minder nadeelig dan de vredesvoorslagen van Junij van dat jaar, — toen hoopte en vertrouwde de natie, dat bij de regering de zekerheid zou bestaan, om, langs den weg eener volhardende weigering, *betere* voorwaarden van vrede te erlangen! — en zij torschte *daarom* en *daarom alleen*, met lijdzaamheid, de *buitengewone* lasten, haar gedurende *acht* jaren met dat vooruitzigt opgelegd.

Toen, eindelijk, in 1839, een vredesverdrag werd aangenomen, bezwarender dan het *acht* jaren te voren afgeslagene; en toen het dus bleek, dat inmiddels nutteloos schulden op schulden waren gestapeld, nutteloos *buitensporige* belastingen waren geheven, nutteloos de buitengewone voordeelen van 's lands Indiën waren verteerd, en alles ter bereiking van een onbereikbaar en hersenschimmig doel was op het spel gezet; — toen vertrouwde de natie, meer dan immer, dat het verledene althans zou aansporen, om er de nadeelige gevolgen van, door eene wijzere staatkunde en een zuiniger beheer, uit te wisschen en te doen vergeten.

Het was vooral toen, Sire! dat de natie hoopte, dat het tijdstip zou zijn aangebroken, om, door middel eener huishouding van staat, meer in verhouding tot de krachten der natie, dan de voor een grooter rijk ingestelde, niet alleen de belastingen van de *buitengewone* hoogte, waartoe zij wegens *buitengewone* en nu opgeheven omstandigheden waren opgedreven, tot een gewoon en dragelijk peil terug te brengen; maar ook tevens om de inrigting eener zoogenaamde volksvertegenwoordiging te veranderen, die zich buiten staat had betoond, eene tijdige verandering van een drukkend en nutteloos stelsel van staatkunde te bewerkstelligen.

Toen echter, in 1840, de herziening der grondwettige instellingen werd ten einde gebragt en daarbij alles, zoo veel doenlijk, op den ouden voet werd gehouden, — ook toen wederom werden alle verwachtingen van afdoende verbeteringen bitter te leur gesteld; — en het was alleen, omdat de daarop gevolgde overgang der kroon de hoop op eene verandering van regeringstelsel levendig hield, dat het misnoegen over deze nieuwe te leur stelling zich niet openlijk uitte.

Hoe gewigtig het tijdstip van Uwer Majesteits troonsbestijging om deze reden voor de natie ware; hoe rijk in verwachtingen het zich opende, — de natie, Sire! wilde het niet vooruitloopen; — en zij bleef dus ook wederom hopen en vertrouwen, dat, wanneer eenmaal de overgang

der kroon zou zijn bestendigd, de voetstappen der vroegere regering zouden worden verlaten en de troon door staatsmannen omgeven, die, door *daden*, den vasten wil en het stellige voornemen zouden aan den dag leggen, om een stelsel van bestuur in werking te brengen, dat aan de natie verligting van belastingen zou aanbrengen en meerdere waarborgen tevens.

Met weemoed, met ter-neer-geslagenheid, met ergernis, Sire! hebben de ondergeteekenden, ook nu wederom bij de aanbieding der aangenomene tweejarige begrooting moeten ontwaren, dat het geheele regering stelsel van Uwer Majesteits verantwoordelijke ministers daarhenen leidt, om de gansche huishouding van staat op denzelfden kostbaren en gebrekkigen voet ingerigt te houden; — om de buitengewone voordeelen der Indiën *alleen* te doen dienen tot *behoud* dier huishouding; om bovendien al de *buitengewone* belastingen, uit aanmerking van *opgeheven* omstandigheden opgelegd; bij voortduring te blijven heffen; — en om eindelijk, zelfs in het vooruitzigt van doorgaande schuldvermeerdering, aan de natie allen regelregten invloed, ter behartiging harer eigene belangen, te onthouden.

De ondergeteekenden hoopten en vertrouwden, dat, bij de algemeene afkeuring van dit staatkundig stelsel, in den boezem der Staten-Generaal zelve, deze vergadering, in plaats van het te bestendigen, eenen beslissenden en vertrouwen inboezemenden stap zou hebben gedaan, om tot een beter stelsel van staatkunde te geraken.

Ook die laatste hoop, echter, is vervlogen! De vertegenwoordiging heeft, in strijd met hare aan den dag gelegde gevoelens en met verloochening harer zelfstandigheid, het zegel harer goedkeuring gehecht aan de staatkunde, door Uwer Majesteits ministers verdedigd; — zij heeft het vertrouwen, reeds door hare vroegere magteloosheid zoo zeer geschokt, daardoor ten eenemale vernietigd, en zij heeft er de noodzakelijkheid van doen gevoelen, dat de natie zelve hare stem verheffe, ten einde tot afdoende verbeteringen te geraken.

De staatkunde van behoud, Sire! tot dus verre gevolgd, is onhoudbaar en leidt het land ten verderve! De vertegenwoordiging moge ze lijdelijk aanzien, — de natie keurt haar af en verbeidt met ongeduld het oogenblik, waarop een stelsel van afdoende bezuiniging en hervorming zal worden in werking gebragt; — en buiten staat om op de zamenstelling harer zoogenaamde vertegenwoordiging dien invloed te oefenen, welke aan eene bezadigde, ordeminnende en verlichte natie toekomt, vermag alleen eene individuële openbaring van de ingezetenen zelve Uwe Maj., omtrent den openbaren geest der natie, in te lichten.

De ondergeteekenden, Sire! zien in de zoogenaamde vertegenwoordiging niets anders dan een uitvloeisel eener reeks van instellingen en ligchamen, die, ofschoon voortgekomen uit de natie, eenmaal daargesteld, slechts de goedkeuring en de gunsten bejagen van boven hen geplaatste overheden, en die er even daarom belang in stellen, de gevestigde drukkende orde van zaken in stand te houden en de natie zelve van allen regelregten invloed te versteken.

De middelstand, de burgerklasse des rijks, Sire! maakt de meerderheid uit van deszelfs bevolking; — en nogthans zij is magteloos en zonder invloed, dáár, waar het geldt hare dierbaarste verlangen, het welzijn des algemeens.

De bestaande orde van zaken, de inrigting der zoogenaamde vertegenwoordiging te behouden, dat is, stellen het belang, het eer- en gunstbejag van eenige bevoorregten in den lande boven het belang en het welzijn van de meerderheid der bevolking.

De ondergeteekenden vertrouwen. Sire! dat hier eene keuze onvermijdelijk is en ontwijfelachtig tevens. Zij mogen zich voorstellen, dat Uwe Majesteit alles zal willen in het werk stellen, wat doenlijk is, om de klove te dempen, die tusschen de natie en de vertegenwoordiging bestaat, en die zich tot het koningschap dreigt uit te strekken, bijaldien het de natie niet mogt bijvallen. Zij zouden bijkans Uwe Majesteit toeroepen: *Ontbind, Sire! die vertegenwoordiging en raadpleeg eene andere, door de meerderheid der natie, door de stemgeregtigden gekozen!* — Maar zij eerbiedigen te zeer den eed, door Uwe Majesteit op de grondwet gedaan, om, zoo lang er, in overeenstemming met die grondwet, nog beproefbare middelen van herstel bestaan, die niet voor alles te baat te nemen. — Zij zijn overtuigd. Sire! dat de gevestigde vertegenwoordiging gezond verstand genoeg zal bezitten, om, bij gemis van eigen hechte grondslagen, tot de vestiging mede te werken van eenen meer afdoenden en regelregten volksinvloed op de behartiging der algemeene belangen; eene vestiging, die op den duur niet is tegen te houden, en zelfs, eindelijk, met steeds toenemenden aandrang zou worden afgedwongen.

De natie, Sire! is lankmoedig en geduldig, en de ondergeteekenden althans hebben gevoel van eigenwaarde genoeg, om niet langer stilzwijgend aan te zien eene orde van zaken die hunne belangen kwetst, hunne regten als leden der maatschappij in de schaduw plaatst, hun gevoel schokt, hunnen burgerzin vernedert, allen openbaren geest dreigt te vernielen en te verderven, — en de geheele toekomst des lands op het spel zet.

De ondergeteekenden vertrouwen, dat Uwe Majesteit de eerste zal zijn, die tot de vervulling zal willen medewerken van den wensch tot verandering dezer noodlottige orde van zaken. — Zij zien daartoe geen ander middel, dan in de geheel van Uwe Majesteit afhangende vorming van een eenstemmig ministerie, dat ernstige maatregelen van hervorming en bezuiniging zal voorbereiden en in werking brengen; — zij beschouwen de openbaring van dezen wensch als een dier grondwettige voorregten, welker handhaving Uwe Majesteit steeds heeft getoond op prijs te stellen.

En zij verzoeken mitsdien Uwe Majesteit om al de aangevoerde redenen, eerbiedliglijk, *de vorming van een eenstemmig ministerie, hetwelk openlijk als doel van deszelfs streven zal voorstaan* HERVORMING *en* BEZUINIGING *in de gansche huishouding van staat, en de vestiging van eenen regtstreekschen invloed der natie op de behartiging harer belangen.*

§ § §

MENGELINGEN.

Het graven van Beenderen te Wijk bij Duurstede.

Sedert de maand November ll. houden vele arbeiders en behoeftigen zich bezig met het graven van beenderen, tusschen den zandweg van Utrecht en de bedding van den voormaligen Rijn, digt bij de stad Wijk, ter weder zijde van een eenigzints verheven voetpad, dat op omstreeks dertig à veertig passen van genoemden zandweg met dezen evenwijdig loopt. De oppervlakte lands, waar gegraven is, wordt op 3 à 4 bunders begroot. Deze beendederen worden aan opkoopers, die van elders te Wijk gekomen zijn, en in beenderen *negotie* drijven, verkocht tegen den prijs van 24 à 25 st. de zak, wegende 65 tot 70 Ned. ponden.

Menig arbeider vindt twee zakken op eenen dag.

Men zegt, dat er arbeiders geweest zijn, die hiermede *f* 18 in eene week verdiend hebben: zelfs menschen, die anders behoeftig waren, loopen nu met goud geld in den zak. Men rekent dat er dezen winter reeds voor 4 à 5000 gulden is uitgegraven; en dit is de laagste raming; anderen spreken van *f* 7000 en veel meer.

In de afgeloopen week zouden de opkoopers voor *f* 2200 gekocht hebben. Men kan dus haast zeggen, dat er dezen winter eene goudmijn voor Wijk geopend is.

De graving geschiedt over het algemeen onzes inziens vrij onregelmatig. Er worden putten gemaakt van 6 à 8 voet; lager dan 8 voet onder den grond worden de beenderen niet gevonden. Groote stukken gronds blijven tusschen beiden zitten; terwijl indien men begonnen was den grond geregeld tot op eene behoorlijke diepte op te spitten of om te zinken, men alles zou vinden en nog land zou overlaten, waar het in het vervolg, der moeite waardig zou zijn te graven. Ook zou het land dan weder dadelijk gelijk gemaakt worden, terwijl het nu kuilen en hoogten zijn.

De beenderen van verschillende dieren liggen als het ware in eene laag van een tot drie voet dikte. Er worden beenderen gevonden grooter dan van ons hoornvee. Misschien wel van eene soort van buffels (*uri*) waarvan gesproken wordt bij *Caesar* de bello Galliso liber VI caput XXVIII.

Ook vindt men koppen met horens, naar geitekoppen gelijkende, misschien van de *alcis*, welke gezegd wordt de gedaante van de geit gehad te hebben, maar een weinig grooter geweest te zijn. Ook worden hertenhorens uitgegraven en tanden van eene bijzondere grootte, welligt van den bovengenoemden *urus*. De beenderen van verschillende dieren, gelijk wij boven gezegd hebben, liggen door elkander, zoo dat het gevoelen dat in het magazijn van penningkunde is opgegeven, dat daar ter plaatse dieren zouden zamengedreven zijn, onzes inziens, ongegrond is, want dan zou men meestal geraamten moeten vinden, en dit is tot dusverre weinig het geval. Maar hoe komen dan daar die beenderen? Ziedaar eene vraag, die wij gaarne zouden beantwoord zien. Wijk is in de vijfde eeuw en later eene aanzienlijke koopstad geweest, die ook zeer bevolkt was. Zou het nu ook mogelijk zijn, dat de vuiligheid der stad en dus ook de beenderen daar ter plaatse gebragt waren? De grond is van jaar tot jaar hooger geworden, door het bebouwen en bemesten; want hoe beter een land bebouwd en bemest wordt, hoe meer de bouw- of tuinaarde opgehoopt wordt.

Indien iemand een waarschijnlijker gevoelen wil mededeelen, zal zulks velen aangenaam zijn.

Men vindt ook oude munten, scherven van potten en andere antiquiteiten. Een geacht inwoner van Wijk heeft veel opgekocht. Wij vleijen ons, dat indien er iets belangrijks bij is, of iets dat over de zaak eenig licht verspreiden kan, zulks bekend gemaakt zal worden. (*Utr. C.*)

INGEZONDEN STUKKEN.

Den heere Dixi.

Mijnheer!

Zoo hebben dan mijne uitdrukkingen, die alles behalve edel en zuiver zijn, u aangespoord, het reeds voorgenomen stilzwijgen te bewaren, — en toch schrijft gij!

Zijn al uwe redeneringen even logisch, dan waarlijk kan men op u het bekende, omnium quae dixti, optimum est dixi, in zijne volste zuiverheid toepassen.

Maar, dat zoudt gij niet edel noemen; want zoudet gij zeggen, ziet, omdat ik mijne tegenbedenkingen met eene slechte constructie introduceer, valt hij mij dadelijk hard; omdat mijne stijl nu eens het ongeluk heeft van niet edel en zuiver te zijn, spoort hij feilen op, (misschien eene onschuldige lapsus calami) om ze openlijk ten toon te stellen, of misschien wel, de man is gevoelig, omdat ik zijne onkunde aan den dag gebragt heb, wil hij zich door kleine vitterijen wreken.

In gemoede mijnheer Dixi, het eene is zoo min waar als het andere; hoezeer gij eene ijselijke redekundige fout, in uwe eerste zin gemaakt hebt, ja hoezeer zij geheel en al onzin is, zoo wil ik ze niet te min als goedgedacht en geschreven beschouwen, en dan geloof ik dat gij zeggen wildet.

« Reeds veel is er over de aangelegenheden der Israëlitische kerk geschreven, en had ik mij voorgenomen hierover in het vervolg het stilzwijgen te bewaren, indien niet de uitdrukkingen des heeren Y.; die alles behalve edel en zuiver zijn, mij niet aangespoord hadden, dit (stilzwijgen namelijk) te verbreken."

Dus ook ik heb onlogische, onzuivere uitdrukkingen gebezigd. Ik zit waarlijk, bij de beste wil, met die zin in het naauw.

Te vooronderstellen, dat gij zulk een purist zijt voor wien vermeende, onedele en onzuivere uitdrukkingen voldoende zijn, om dadelijk van een eens gevat voornemen af te zien, dit zoude eene hypothese zijn, die wat te gewaagd is, (hoezeer men in mijn vak nog al hypothesen durft stellen) want uw stuk levert bewijzen van het tegendeel, en bovendien hadt gij de plaatsen die slecht zijn of er ten minste een staaltje van hebben, moeten opgeven: — bijv. zoo als ik doe.

Er blijft mij dus niets overig, als aan te nemen, dat uitdrukkingen en bedoelingen bij UEd. synoniem zijn, vooral wanneer ik dit in verband breng, met de dadelijk hierop volgende beleedigende aantijging, en gij mij dus van onedele en onzuivere bedoelingen beschuldigt.

Ziedaar mijnheer Dixi, de rede waarom ik u antwoord.

Aan mijne kunde of bevoegdheid te twijfelen, ware mij de moeite niet waard geweest de pen op te vatten. De deskundige zoude dit uit mijne stukken het best hebben kunnen beoordeelen.

Maar iemands karakter, zijn hart, zonder eenig bewijs aan te voeren in een kwalijk daglicht te plaatsen, dit mijnheer Dixi is eene laagheid; Halten zu Genaden! — dat is het wapen van hem, die listig en kwaadwillig zaken met personen verwart, omdat het gemakkelijker is personen te belasteren, als men tegen de zaken niets weet in te brengen; Halten zu Genaden! — dat is de gewoonte eindelijk eener bepaalde sekte in ons land, die alles in het werk stelt, behalve loyale middelen, om beschaving en verlichting tegen te werken; de kiem van vooruitgang en echte godsdienstigheid in de geboorte te verstikken: Halten zu Genaden!

En zóó hebt gij ten mijnen aanzien gehandeld!

Listig en kwaadwillig hebt gij mijne bedoelingen aangerand, waar gij tegen de zaken niets wist in te brengen. Schijnheilig trekt gij u de zaak der kerk aan, als door mij beleedigd en gehoond en eindigt met eene, misschien de eenige beter ingerigte in ons land, als de verzamelplaats van beschonkenen te beschouwen.

Mijne bedoelingen? Bij God, zij zijn zuiver! Belangstelling, liefde, vurige liefde voor de godsdienst mijner vaderen, bezielt mij; de bloei, verheffing, stichting onzer kerkdienst ligt mij aan het hart?

En onze kerk zoo als zij thans is??

Ik herhaal het openlijk en plegtig: deze is tot alles geschikt, behalve tot gebed.

—Men logenstraffe mij met daadzaken!!!

Landgenooten, van welke gezindheid ook, gij hebt het in het goede en welmeenende „Hartelijk Woord", in het schoon en waardig opstel van H. H. en meer andere vertoogen in dit blad en elders gelezen, hoe onze kerk ingerigt is, welke veranderingen wij vorderen, welke voorslagen wij deden.

Ik vraag het u allen: straalt er in deze geene liefde voor de godsdienst onzer vaderen door? geene echt godsdienstige zin? geene zucht tot verheffing en veredeling onzer kerkdienst?

Doch vergeef mij mijnheer Dixi, ik vergat, dat ik aan u schreef. Gij zult mij toch wel veroorloven, dit beroep op onbevooroordeelde landgenooten in eenen aan u gerigten brief te laten staan. UEd zijt te beleefd dit te weigeren.

Derhalve, het in mijn vorig opstel ten aanzien der kerk gezegde, bevestig ik in dezen.

Het is pijnlijk, ik beken het, in zijne eigen ingewanden te vroeten, verborgen wonden en gebreken open te leggen, ze aan alle invloeden bloot te geven. Doch ik heb het met dezelfde overtuiging, dezelfde gelatenheid gedaan, die den bekwamen arts leidt, wanneer hij met het snijdend werktuig in de hand, den op eene gezonde vlakte terenden parasiet openlegt en aan den dag brengt, om het bedreigde leven te redden; te redden zoolang er nog redding mogelijk is.

En nu mijnheer Dixi, zal ik eindigen, het onnoodig achtende, op uw overig geschrijf te antwoorden.

Nog een verzoek wilde ik u alvorens doen: de naam der plaats in ons land op te geven, waar eene kerk, zoo als zij door u geschilderd is, bestaat.

Ik beken het, ik wist aan de eene zijde niet, dat er bij ons eene zoo goed georganiseerde kerkdienst was, het gebrek aan koor enz. uitgezonderd, en aan de andere niet, dat er nog menschen waren, die hen, welke hunne gemoederen in kalme aandacht tot God verheffen, beschonkenen noemen; de type van echte godsdienstoefening daarentegen vinden, in opera-muzijk, afgewisseld door gepraat en geschreeuw.

Ik ben enz.

Y.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 24 Februarij. Sedert den 22 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Le Charles, J. F. Rooms, Liverpool, klipzout; Isabella Brown, J. Palmer, Buenos-Aijres, huiden; Violet, R. Leish, Rio Janeiro, koffij.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild:

Catharina, H. Heijenga, ballast, Yarmouth; The Ann, G. Wilson, stukgoederen, New-Castle; la Jeune Leonie, H. A. de Vries, schors, Leith; Wilberforce, J. Stranach, stukgoederen, Londen, Prinses Victoria, T. Jackson, stukgoederen, Londen; Breege, E. Mackenzee, schors, Leith.

Van Gend gezeild:

Clasina Margaretha, J. R. Schippers, suiker, Hamburg.

MIDDELBURG, den 23. Februarij. Eergisteren is ter reede gearriveerd het barkschip de Eendragt, kapt. H. H. Deuling, van Batavia voor deze stad. Gemelde kapitein heeft gepraaid op 2 gr. 36 min. N. Breedte en 21. gr. 3 min. W. lengte, het schip Oceaan, (Herderschei) voor wijlen kapitein Zuiderdorp; aan boord was alles wel.

ADVERTENTIEN.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.